

Inbjudan till samråd enligt miljöbalken 6 kap. 23–25 §§

Ansökan om koncession för två nya markförlagda 36 kV kraftledningar på Näsudden, Skelleftehamn

Skellefteå kommun, Västerbottens län

Skellefteå Kraft Elnät AB

Innehållsförteckning

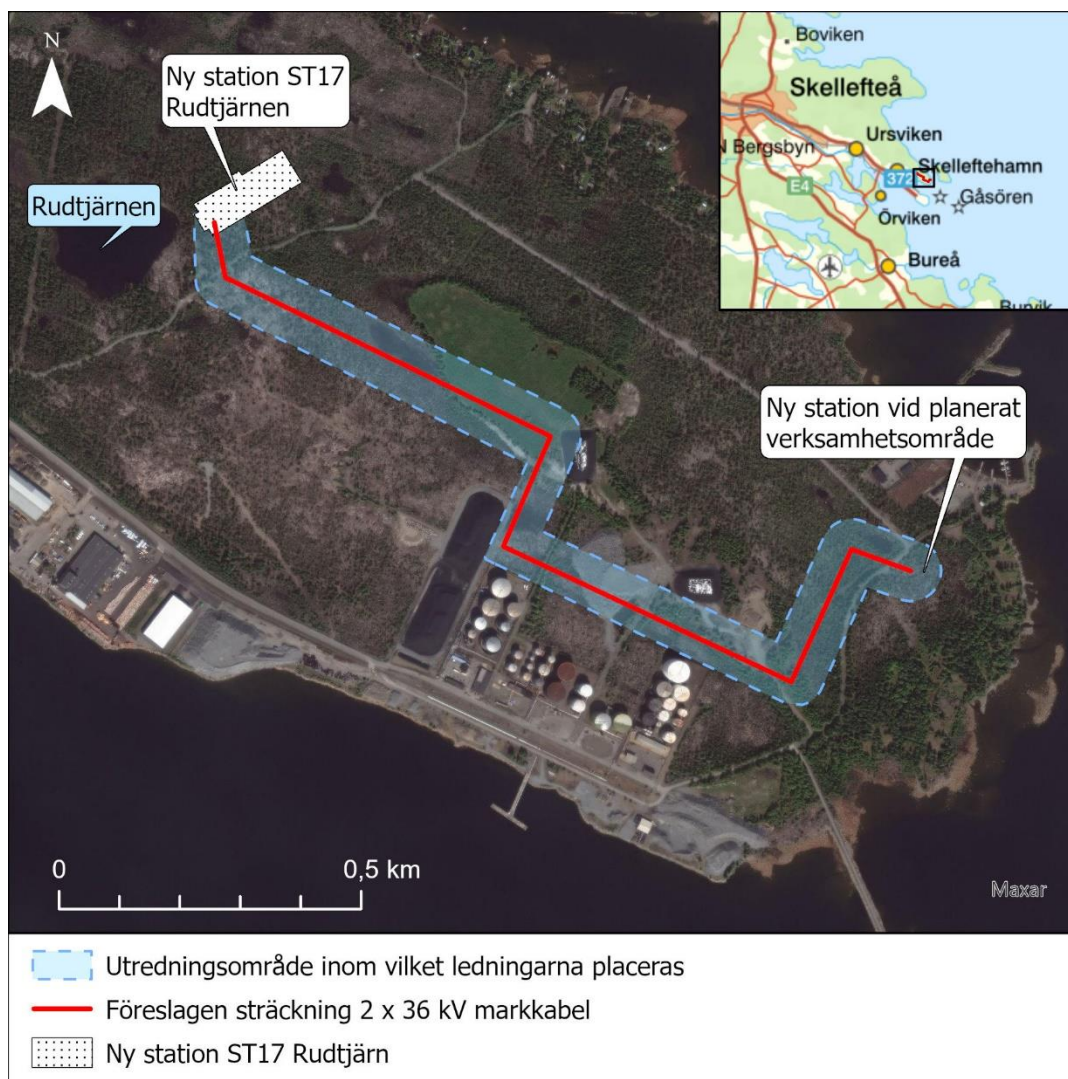
1. Inledning och syfte	3
1.1 Bakgrund och syfte	3
1.2 Inbjudan till samråd	4
1.3 Tillståndsansökan och markupplåtelse	4
2. Lokalisering	4
3. Utförande	5
4. Förutsättningar och förutsedda miljöeffekter	6
4.1 Markanvändning och planförhållanden	7
4.2 Föroreningar	8
4.3 Infrastruktur	10
4.4 Rennäring	11
4.5 Boendemiljö	11
4.6 Fågel	11
4.7 Friluftsliv	11
4.8 Skellefteå Krafts bedömning avseende betydande miljöpåverkan	12
5. Fortsatt arbete	12
6. Referenser	13

1. Inledning och syfte

1.1 Bakgrund och syfte

Skellefteå Kraft Elnät AB (Skellefteå Kraft) avser att söka nätkoncession för linje (tillstånd) för två nya 36 kV ledningar i markkabelutförande mellan planerad station ST17 vid Rudtjärnen och en ny station vid planerat verksamhetsområde på Näsudden, Skellefteå kommun, se Figur 1. Syftet med de nya ledningarna är att förse tillkommande industrietablering med el.

Skellefteå Kraft genomför nu ett samråd enligt 6 kap. miljöbalken 23-25 §§ för den planerade åtgärden. Utredningsområde för de planerade markförlagda ledningarna redovisas i Figur 1. Kartan visar även ett exempel på kabelsträckning inom utredningsområdet.

Figur 1: Utredningsområde för planerade markförlagda 36 kV kraftledningar. Kartan visar även ett exempel på kabelsträckning inom utredningsområdet.

1.2 Inbjudan till samråd

Med detta samrådsunderlag vill Skellefteå Kraft härmed bjuda in till skriftligt undersökningssamråd enligt 6 kap. 23–25 §§ miljöbalken i rubricerat ärende. Syftet med samrådet är att informera om projektet och att inhämta synpunkter och information som kan vara värdefulla för projektet.

I egenskap av berörd samrådspart ber Skellefteå Kraft er att inkomma med synpunkter och information som kan vara till hjälp i det fortsatta utredningsarbetet av denna tillståndsprocess.

Skriftliga synpunkter önskas oss tillhanda **senast den 28 september 2025** via

e-post till **kabel-nasudden-industri@sweco.se**

eller via brev till
Sweco Sverige AB
Anna Weinehall
Box 110
901 03 Umeå

Vid frågor eller funderingar kan ni kontakta Anna på telefon 070-922 17 42 eller via e-post enligt ovan.

1.3 Tillståndsansökan och markupplåtelse

För att få bygga och driftsätta en kraftledning krävs tillstånd, så kallad nätkoncession för linje, enligt Ellagen. Koncessionsansökan lämnas till Energimarknadsinspektionen som handlägger ärendet och efter remisshantering fattar beslut. Ansökan omfattar själva ansökan samt ett förenklat underlag (med samrådsredogörelse som bilaga), karta, teknisk beskrivning och fastighetsägarförteckning.

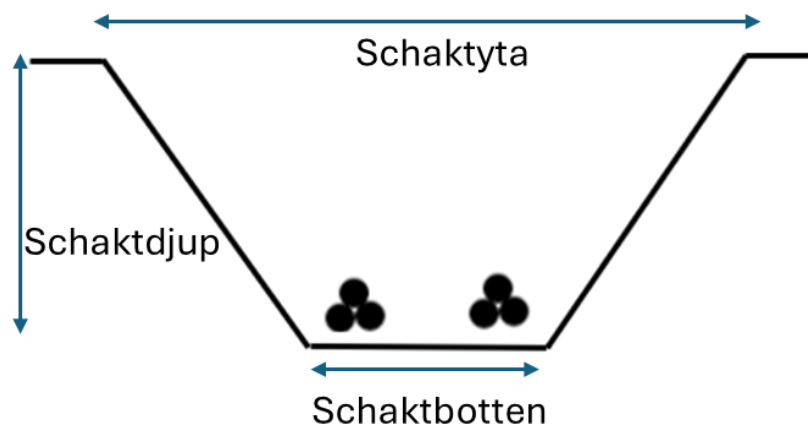
Ett koncessionsbeslut ger rätt att bygga ledningen, men inte rätt att ta mark i anspråk. Skellefteå Kraft strävar efter att teckna frivilliga markupplåtelseavtal med berörda fastighetsägare. Koncessionsbeslutet kommer att ligga till grund för den ledningsrätt som Skellefteå Kraft ämnar ansöka om hos Lantmäteriet.

2. Lokalisering

De markförlagda 36 kV ledningarna berör en sträcka motsvarande cirka 1,7 kilometer mellan planerad ny station ST17 öster om Rudtjärnen och en ny station vid planerat verksamhetsområde för koldioxidinlagring på Näsudden, se Figur 1. I huvudsak berörs skogsmark, men som till större delen är planlagd för industriändamål. Där så är möjligt planeras 36 kV ledningarna att samlokaliseras med övriga ledningar som Skellefteå kommun planerar inom industriområdet på Näsudden, bland annat VA-ledningar. Samförläggning med andra ledningar sker för att inte påverka utbyggnad av verksamhet enligt detaljplanen, och därför har inga alternativa sträckningar utretts i området. Dialog sker kontinuerligt med kommunen avseende förutsättningarna för samlokalisering.

3. Utförande

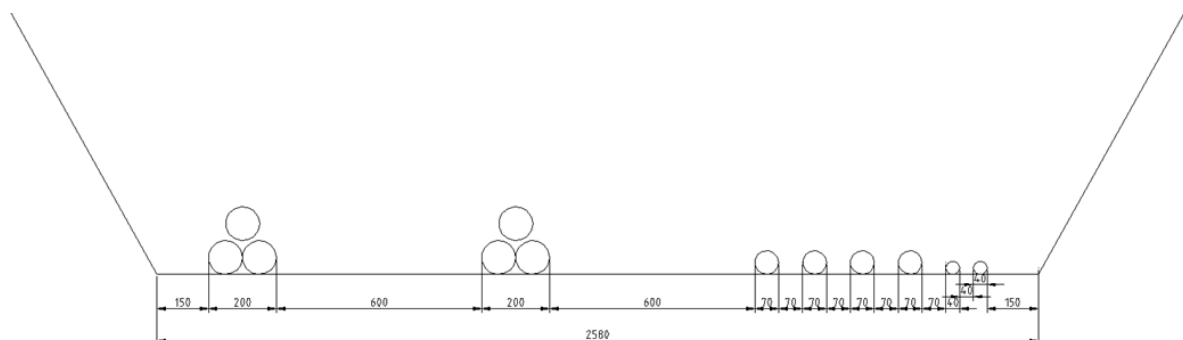
De nya markförlagda ledningarna kommer att ha en konstruktionsspänning på 36 kV och en nominell spänning på 33 kV. Ledningarna anläggs med två kabelförband, ett för vardera ledning, se Figur 2. Dessa förläggs i ett uppschaktat kabeldike med ett djup på cirka 1–1,5 meter och med en cirka 2-3 meter bred schaktbotten. Schaktytan är cirka 4–5 meter bred. Där marklagret består av berg kan sprängning krävas. Vid anläggningsarbeten under väg kan schaktfri metod i form av exempelvis borring komma att nyttjas, som alternativ till schakt.

Figur 2. Principskiss över aktuella 36 kV ledningar där ledningen går ensam. Ledningarna består av två kabelförband med tre enledarkablar vardera. I detta exempel är schaktbotten 2–3 m och schaktytan 4-5 m bred.

Under anläggningsskedet kommer ett cirka 10-15 meter brett arbetsområde att fordras längs schaktet. Arbetsområdet används dels som område för fordon och maskiner, dels för hantering av material och schaktmassor. Utöver ledningsschaktet nyttjas arbetsområdet även som transportväg och tillfällig upplagsplats för schaktmassor och material. Utschaktat material används för återfyllnad inom samma plats. Om ytterligare material krävs för återfyllnad kan massor från annan plats bli aktuell, dessa ska då uppfylla de krav som ställs på markanvändningen i området.

Där ledningen samförläggs med exempelvis VA-ledningar och annan kabel- och ledningsinfrastruktur kommer arbetsområde och schaktbredder att vara bredare, se principskiss med exempel på samförläggning med andra markförlagda ledningar i Figur 3.

Figur 3: Principskiss med exempel på hur schaktet kan se ut med två parallella kabelförband (till vänster i bild) och samförläggning med 12 kV lokalnätledningar samt optokabel (till höger i bild).

I nuläget är det inte fastslaget vilka typer av, och hur många, ledningar som är aktuella för samförläggning. Vid eventuell samförläggning kan kabelgraven både blir djupare och bredare till följd av att det är fler ledningar som ska rymmas. Befintliga vägar och arbetsområdet används för transport av maskiner och material till och från anläggningsområdet.

Under driften av ledningarna kommer en cirka 5 meter bred byggnads- och anläggningsfri zon upprätthållas på vardera sida om schaktet ovanför kablarna. Zonen kommer även hållas trädfri. Syftet med zonen är att skydda kablarna, samt hålla dem tillgängliga för reparation. Zonen blir bredare i det fall ledningarna är samförlagda med andra ledningar.

4. Förutsättningar och förutsedda miljöeffekter

I detta kapitel redovisas en beskrivning av de intressen som återfinns inom utredningsområdet samt en översiktlig bedömning av påverkan och effekter som de markförlagda 36 kV ledningarna kan medföra på dessa intressen.

De miljöaspekter som bedöms kunna beröras är markanvändning, planförhållanden, föroreningar, infrastruktur, rennärning, boendemiljö, fågel och friluftsliv.

Bedömning av effekterna till följd av nya markförlagda ledningar inom utredningsområdet anges och graderas som *inga/obetydliga*, *begränsade*, *tillfälligt negativa*, eller *negativa effekter*.

- Positiva effekter innebär att de planerade åtgärderna är positiva.
- Inga/obetydliga effekter innebär att intresset inte påverkas eller påverkas endast försumbart.
- Begränsade effekter kan innebära att värdet ändras i mindre och obetydlig grad, alternativt att värdet påverkas negativt, men att effekten inte behöver innebära skada.
- Tillfälligt negativa effekter uppstår under anläggningsskedet då skador kan uppstå, störning sker, människor som inte tidigare belastats av aktuell olägenhet drabbas och konflikt med intresse.
- Negativa effekter kan innebära att värdet på intresset minskar, att skador uppstår, störning sker, människor som inte tidigare belastats av aktuell olägenhet drabbas och konflikt med intresse. Effekten är inte enbart tillfällig.

Miljöaspekter som inte bedöms beröras och som därför inte tas upp ytterligare i detta samrådsunderlag:

- Ingen utpekad skyddad natur är registrerad inom utredningsområdet.
- Inga fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar finns registrerade inom eller i anslutning till utredningsområdet.

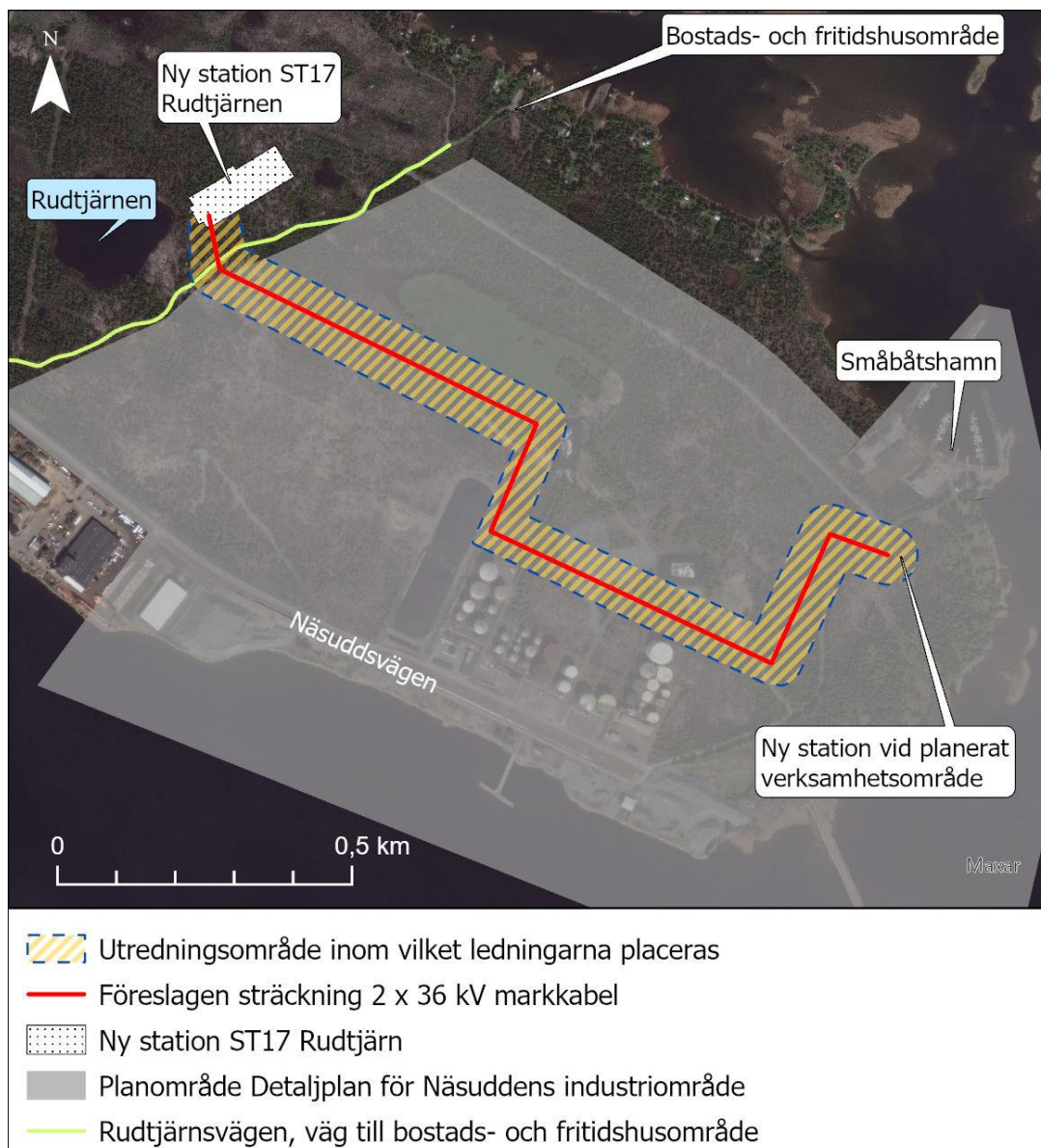
4.1 Markanvändning och planförhållanden

Berörd fastighet ägs av Skellefteå kommun. Marken inom utredningsstråket består idag av skogsmark, hållmark, samt vägområde, se Figur 4.

Utredningsområdet omfattas av Skellefteå kommuns fördjupade översiktsplan *Östra delen av Skelleftehamn* som antogs 2011. Enligt planen för hamnen är utredningsområdet lokaliserat inom område för natur samt industri (Skellefteå kommun, 2011).

Utredningsområdet är lokaliserat inom ett område som omfattas av *Detaljplan för Näsudden industriområde, del av Skelleftehamn 2:7 m.fl* (Skellefteå kommun, 2023), se Figur 4. Inom detaljplanen berörs flera olika verksamhetsområden som naturmark, gata samt områden för industri, hamn och trafik.

Planerad ledningssträckning bedöms överensstämja med den fördjupade översiktsplanen samt vara förenlig med berörd detaljplan. Syftet med ledningarna är att förse industriverksamhet i området med el, vilket är en förutsättning för en industrietablering i området. De nya ledningarna samförläggs i möjligaste mån med andra planerade ledningar inom detaljplanen. Ledningarna är en förutsättning för fortsatt utbyggnad enligt plan och bedöms därför medföra **obetydliga till positiva** effekter för markanvändningen.

Figur 4: Planerad ledningssträckning i förhållande till detaljplanelagd yta avseende Näsuddens industriområde.

4.2 Föroreningar

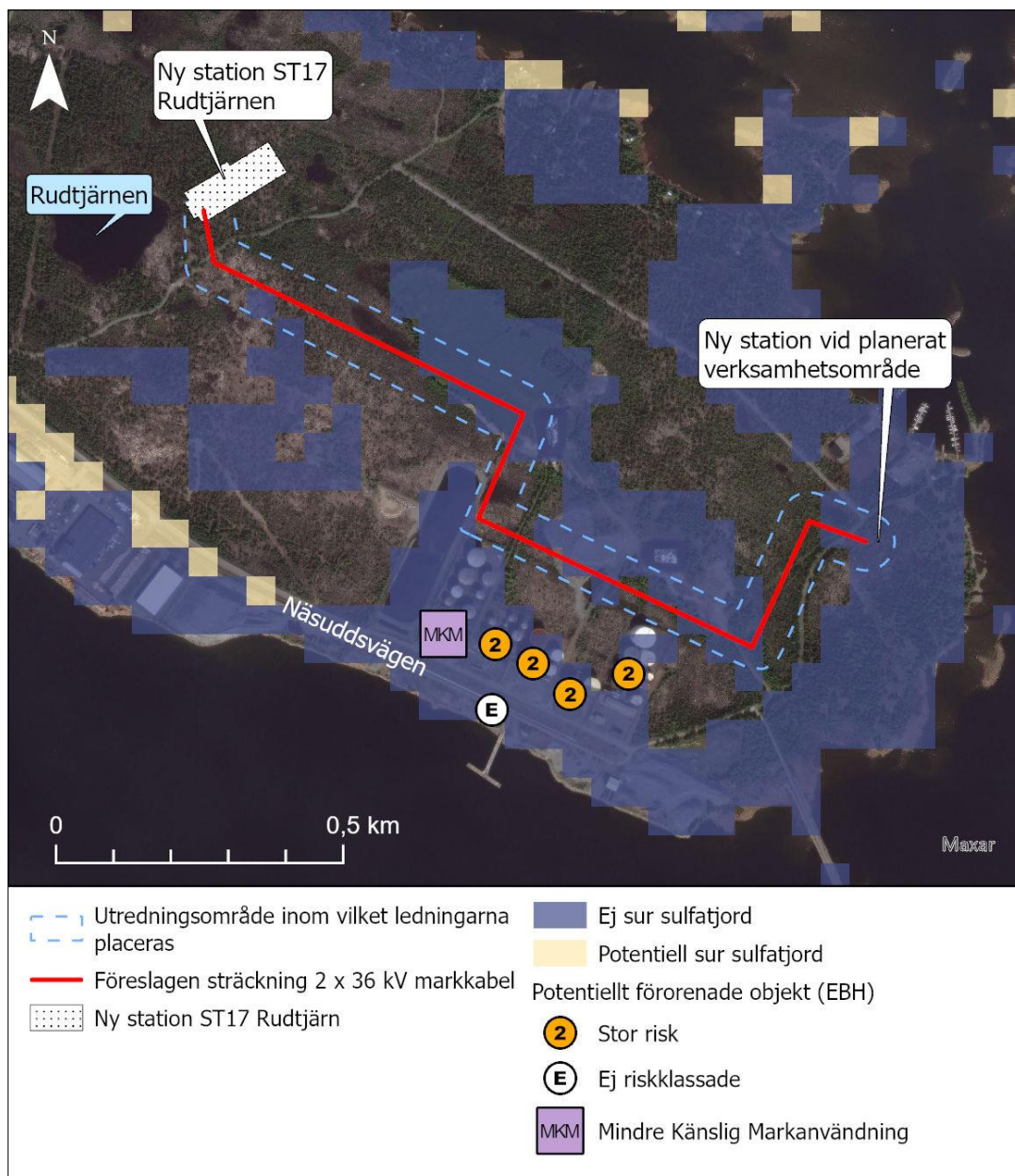
Enligt miljökonsekvensbeskrivningen för *Detaljplan för Näsudden industriområde, del av Skelleftehamn 2:7 m.fl* (se Figur 4) är marken i planområde kraftigt förorenad av historisk atmosfärisk deposition av svavel och tungmetaller från Rönnskärsverken (Skellefteå kommun, 2023). I detaljplanen anges behovet av att marken saneras som en förutsättning för etablering av industri i området.

Utöver att området generellt är förorenat så finns några registrerade potentiellt förorenade objekt samt miljöfarlig verksamhet i utredningsområdets närhet. Objektet ligger cirka 120 meter söder om ledningssträckningen i anslutning till befintliga industriverksamheter, se Figur 5. Vid Wibax verksamhetsområde, strax söder om utredningsområdet, finns dels en

tidigare oljedepå som har sanerats till mindre känslig markanvändning, dels fyra utpekade platser som bedömts ha riskklass 2 (stor risk) (Länsstyrelserna, 2025). Objekten kommer inte beröras av de planerade åtgärderna.

Skellefteå Krafts utgångspunkt är att Skellefteå kommun ska ha sanerat området inom detaljplanen innan ledningarna anläggs. För ledningssträckningen utanför detaljplanerat område kommer en anmälan enligt 28 § i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd att göras innan anläggande av ledningarna sker. I dialog med tillsynsmyndighet kommer åtgärder att vidtas i lämplig omfattning för att undvika risk för spridning av föroreningar. Utifrån förutsättningen att berört markområde inom detaljplanen saneras bedöms ledningarnas effekter som **begränsade** avseende risken för spridning av föroreningar under anläggnings- och driftskedet.

Området utgör gammal havsbotten och därför finns en generell risk för att stöta på sur sulfatjord vid grävning. Inom utredningsområdet finns ingen utpekad potentiellt sur sulfatjord (Sveriges Geologiska Undersökning (SGU), 2025), se Figur 5. I det fall sur sulfatjord påträffas under anläggningsskedet kommer dialog att ske med tillsynsmyndighet så att hantering sker på lämpligt sätt och spridning av föroreningar undviks. Ledningarnas effekter bedöms utifrån nuläget som **obetydliga** avseende påverkan från sur sulfatjord under anläggnings- och driftskedet.

Figur 5: Utredningsområdet och områden med potentiellt sur sulfatjord samt potentiellt förorenade objekt (EBH).

4.3 Infrastruktur

Planerad ledningsdragnings korsar en enskild väg, Rudtjärnsvägen (se Figur 4), som leder till bostads- och fritidshusområdet vid kusten samt småbåtshamnen vid Tjuvkistan. Passage av vägen görs antingen genom schaktning genom vägen eller med schaktfri metod. Under anläggningsskedet kan störning ske vid nyttjandet av vägen för transporter, men effekten är kortvarig och framkomligheten till bostads- och fritidshusområde kommer att säkras. Ledningarnas effekter på berörd väg bedöms som **tillfälligt negativ** under anläggningsskedet och under driftskedet bedöms **inga** effekter uppstå.

4.4 Rennäring

Utredningsområdet ligger inom Mausjaur samebys vinterbetesområde, men berör inte något utpekad riksintresseområde eller strategiska områden för rennäringen (Sametinget, 2025). Under anläggningsskedet kan buller och mänsklig aktivitet medföra **begränsade** eller **tillfälligt negativa** effekter på renarna om de befinner sig i området. Då ledningarna planeras i anslutning till befintliga och framtida industrier är det dock sannolikt att renar undviker området. Under driftskedet bedöms ledningarnas effekter som **inga** på rennäringen eftersom dessa är markförlagda och berör område detaljplanerat för industri.

4.5 Boendemiljö

Inga byggnader för stadigvarande vistelse (såsom bostäder) blir direkt berörda av de planerade åtgärderna. Bostäder finns cirka 400 meter norr respektive 450 meter väster om utredningsområdet. Effekter på boendemiljöer under anläggningsskedet utgörs av tillfälliga störningar till följd av ökad närvaro av större fordon och förhöjda ljudnivåer till följd av schaktning och andra anläggningsarbeten, samt tillfällig begränsad tillgänglighet till området. Planerade åtgärder kommer att följa Naturvårdsverkets riktlinjer för buller.

De nya markförlagda ledningarna alstrar elektromagnetiska fält. Fälten från en markkabel avtar snabbt med avståndet till ledningen och är inte mätbara på bara några meter ifrån den. Inga bostäder berörs av förändrade elektromagnetiska fält till följd av de planerade ledningarna.

Ingen risk för påverkan på människors hälsa bedöms uppkomma till följd av de nya ledningarna. Ledningarnas effekter på boendemiljö bedöms därmed som **obetydliga** under anläggningsskedet på grund av det långa avståndet till bostadshus. Under driftskedet bedöms **inga** effekter uppstå.

4.6 Fågel

Utredningsstråket utgår från planerad ny station öster om Rudtjärnen (klassad som övrigt vatten, WA89080331) (VISS, 2025). I Rudtjärnen finns en känd häckning av en skyddad fågelart, smålom.

Som hänsynsåtgärd kommer avverknings- och anläggningsarbeten inom ett avstånd av 500 meter från Rudtjärnen ha uppehåll under smålommens häckningsperiod, 1 maj – 15 juli. Övriga fåglar i området kan komma att störas under anläggningstiden. Ledningarnas effekter avseende fåglar bedöms med genomförd hänsynsåtgärd bli **tillfälligt negativa**.

4.7 Friluftsliv

Inom och i närheten av utredningsområdet finns mindre stigar och området kan idag nyttjas för naturupplevelser såsom promenader och fågelskådning. Under anläggningsskedet kommer området att vara en byggarbetsplats vilket kommer att begränsa framkomligheten i området. Ledningens effekter på friluftsliv bedöms därmed som **tillfälligt negativa** under anläggningsskedet och under driftskedet bedöms **inga** effekter uppstå.

4.8 Skellefteå Krafts bedömning avseende betydande miljöpåverkan

De planerade markförlagda 36 kV ledningarna överensstämmer med Skellefteå kommuns planeringsinriktning och kommer delvis samförläggas med annan infrastruktur. Inga utpekade naturmiljö- eller kulturmiljöintressen berörs. Negativa effekter under driftskedet kan undvikas för berörda motstående intressen. Tillfälliga miljöeffekter under främst anläggningsskedet bedöms kunna uppstå, men i begränsad omfattning. Utifrån detta har Skellefteå Kraft gjort bedömningen att projektet inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan utifrån miljöbalkens bestämmelser.

5. Fortsatt arbete

Efter avslutat samråd kommer Skellefteå Kraft att sammanställa alla inkomna yttranden, samt bemötanden av dessa, i en samrådsredogörelse. En ansökan om beslut om betydande miljöpåverkan lämnas därefter in till Länsstyrelsen i Västerbottens län. Eventuellt genomförs vidare utredningar utifrån synpunkter som inkommit under samrådet.

Om de nya ledningarna inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan kommer Skellefteå Kraft att upprätta ett förenklat underlag och lämna in koncessionsansökan till Energimarknadsinspektionen under hösten 2025. Det förenklade underlaget kommer att behandla de planerade ledningarnas direkta och indirekta effekter under byggnation, drift och underhåll och vid behov redovisa lämpliga försiktighetsåtgärder.

Om länsstyrelsen bedömer att ledningarna innebär betydande miljöpåverkan kommer Skellefteå Kraft att genomföra en specifik miljöbedömning inklusive ett kompletterande avgränsningssamråd som grund till framtagande av miljökonsekvensbeskrivning och koncessionsansökan.

Anläggning av ledningarnas avses påbörjas så snart koncession erhållits, dock tidigast 2027.

6. Referenser

- Länsstyrelserna. (den 26 05 2025). *EBH-kartan*. Hämtat från <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid>
- Naturvårdsverket. (den 26 05 2025). *Skyddad natur*. Hämtat från <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>
- Riksantikvarieämbetet. (2025). *Fornsök*. Hämtat från <https://app.raa.se/open/fornsok/>
- Sametinget. (2025). *Mausjaure*. Hämtat från <https://www.sametinget.se/8764>
- Skellefteå kommun. (2011). *Fördjupning av översiktsplanen för Skellefteå kommun, Västerbottens län, Östra delen av Skelleftehamn*. Skellefteå: Skellefteå kommun.
- Skellefteå kommun. (2020). *Skelleftedalen 2030 - Fördjupad översiktsplan för Skellefteå kommun*. Skellefteå: Skellefteå kommun.
- Skellefteå kommun. (2023). *Detaljplan för Näsudden industriområde, del av Skelleftehamn 2:7 m.fl.* Skellefteå: Skellefteå kommun.
- Sveriges Geologiska Undersökning (SGU). (den 26 05 2025). *Kartvisare - Sur sulfatjord*. Hämtat från <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-sur-sulfatjord.html>
- VISS. (den 26 05 2025). *Vattenkartan*. Hämtat från <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=1589fd5a099a4e309035beb900d12399>